

стовата църква въ просвѣтенитѣ страни на Европа, гдѣто язичеството имало своята си история, и прославно въ произведенията, поезията и искуството, и гдѣто борбата съ него била много по-трудна, отколкото въ друго какво да било мѣсто. Прѣдъ началото на това велико пѣтешествие произлѣзнало раздѣление мѣжду апост. Павелъ и Варнава. Варнава искалъ и въ второто пѣтешествие да земе своятъ племянникъ Иоанна Марка, нъ Павелъ се несъгласилъ на това. Това, обаче никакъ не развалило дружественнитѣ отношения на Павла къмъ предишнитѣ неговѣ спътници (Колос. IV; 10), раздѣлението на труда послужило за още по-голѣмъ успѣхъ на проповѣдта. Варнава съ Марка се опѣтили на о. Кипръ, а Павелъ, като зелъ съ себе си Сила (единъ отъ пратеницитѣ на апостолескѣй съборъ), отишълъ да посѣти църквитѣ, основани въ Мала Азия въ I-то му пѣтешествие (въ Дервия, Листра, Икония и Антиохия Писидийска).

Подиръ това св. Апостолъ прѣдполагалъ да проповѣдва или въ Западнитѣ области на Мала Азия или отъ нея на сѣверъ въ Витиния, нъ Духъ Божий го отклонилъ отъ това и другото намѣрение и показалъ му пѣтъ въ Европа. Въ приморскѣй градъ Троада (на срѣдата мѣжду двата прѣдположени пѣтя) подиръ молитвата прѣзъ нощта апостолътъ видѣлъ видѣние: явилъ му се нѣкой Македонянинъ, който го молилъ и казалъ: „дойди въ Македония и помогни намъ“. Павелъ разбралъ, че Самъ Богъ го вика, и се ушѣтилъ прѣзъ Архипелагъ въ Европа. Тукъ той основалъ църкви, а именно: въ Филиппи, Солунъ, Верия, Атина и Коринтъ. Неговитѣ сътрудници били, освѣнъ Сила, Лука и Тимотей.

Въ Филиппи, Солунъ и Верия, по обикновение, апостола отъ начало проповѣдвалъ на Иудеитѣ въ синагогитѣ, а послѣ вече прѣзъ прозелититѣ проповѣдта доходила до язичницитѣ. Въ първий отъ тия градове той изгонилъ злий духъ изъ една слугиня—прорицателница. Нейнитѣ господари, които получавали голѣмъ доходъ отъ желающитѣ да си узнаватъ бѣдѣщето, обвинили апостолитѣ за проповѣждане на нова, недозволена отъ законитѣ римски, вѣра, и началницитѣ, като не разбрали какъ е работата, заповѣдали да ги биятъ и затворятъ въ тъмница. Прѣзъ нощта Павелъ и Сила станали за молитва. Жалостната тъмница била огласена отъ звукове на христѣанско пѣснопѣние. Затворницитѣ ги слушали съ мълчеливо благоговѣние. Веднага станало голѣмо землетресение, тъй щото стѣнитѣ на тъмницитѣ се разлюлѣли; отворили се всички врати, и веригитѣ на всички се раслабили. Тъмничний стражаръ, като се разбудилъ и видѣлъ че вратитѣ тъмнични сѣ отворени, пистеглилъ ножъ и искалъ да се убие. Нъ Павелъ грѣмогласно му извикалъ: «не прави си